

Oikeuskäytännön ja hankintalain muutosten vaikutukset hankintayksiköiden hankintojen suunnitteluun

Laura Ylitalo

www.is-hankinta.fi

Hankintatoimen pitää olla hyvin
suunniteltua, tehokasta ja laadukasta
toimintaa joka tukee yksikön
ydintoiminnan tavoitteiden
saavuttamista

Suunnittelun tavoitteet

- ✦ Pyrkä ennakoimaan, **millaisia hankintoja** yksikön toiminta edellyttää
- ✦ Pyrkä ennakoimaan, **millaisella hankintamenettelyllä** hankintatarpeet täytetään sekä arviomaan hankinnan läpiviemiseen **tarvittavat aika- ja henkilöressit**
- ✦ Pyrkä ennakoimaan hankintojen toteuttamiseen liittyvät **riskit**
- ✦ **Priorisoida** esitetyt hankintatarpeet siten, että ne parhaalla mahdollisella tavalla tukevat yksikölle annettujen tehtävien ja tulostavoitteiden toteuttamista
- ✦ Tukea yhteisön yleistä **strategiaa** ja **talousarvion** toteutumista

Suunnittelun tarkoitus

- ✦ Kustannussäästöt sekä hankinnan toteutuksessa että itse hankintahinnassa
- ✦ Hankinnan onnistumisen takaaminen
  - ✦ Oman toiminnan jatkuvuuden takaaminen
  - ✦ Riskien hallinta
  - ✦ Hankintatarpeen täyttäminen ajallisesti ja sisällöllisesti tarkoituksen mukaisesti
- ✦ Oman organisaation arvojen, tarpeiden ja strategian toteutuminen
- ✦ Terveet ja toimivat markkinat

Hyvän suunnittelun työkalut hankintatoimessa

- ✚ Hankintastrategia (Ylätason linjaukset ja tavoitteet)
- ✚ Hankintasuunnitelma (Konkreettinen vuositason toteutussuunnitelma)
- ✚ Hankintaohjeistus (Toteuttamisen käytännön ohjeet)

Hankintojen suunnitelmallisuus ja kehittäminen lain näkökulmasta

- ✦ Hankintayksiköiden on pyrittävä järjestämään hankintatoimintansa siten, että hankintoja voidaan toteuttaa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja **suunnitelmallisesti** olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen.
- ✦ Strategisen tason ohjaus.
- ✦ Tarkoituksena on ollut korostaa hankintojen toteuttamisen julkiselle taloudelle aiheuttamia *hallinnollisia kustannuksia ja niiden minimointia*.
- ✦ Lisäksi hankinnan riittävä suunnitteleminen varmistaa osaltaan, että hankintayksikön ja käyttäjien tarpeet tulevat riittävästi etukäteen selvitettyiksi ja että hankintamenettelyssä asetetut vaatimukset, ehdot ja kuvaukset vastaavat näitä tarpeita ja tavoitteita.

- ✦ KL-Kuntahankinnat oli tarjouspyynnössään esittänyt, että tilaajina on neljä julkisyhteisöä joiden hankintavolyymit oli annettu tiedoksi. Lisäksi tarjouspyynnöllä oli ilmoitettu, että hankintaan voi sen nelivuotisen sopimuskauden aikana liittyä kuntia, kuntayhtymiä, seurakuntia ja muita julkisyhteisöjä Suomessa.
- ✦ Korkein hallinto-oikeus totesi päätöksessään, että KL-Kuntahankinnat ei ole tarjouspyynnössä riittävällä tavalla ilmaissut
  - ✦ ketkä tulevat sopimuksella hankkimaan
  - ✦ miten laajaksi hankinta loppujen lopuksi voi muodostua ja
  - ✦ minkälaisella maantieteellisellä alueella hankinta tulee toteutumaan.
- ✦ Yhteishankintayksikkö on rikkonut avoimuusperiaatetta.